

Gemeente Utrecht

Nota Subsidievoorstellen Cultuurnota 2017-2020

Colofon

uitgave

Gemeente Utrecht
030 – 286 00 00
cultuurnota2017-2020@utrecht.nl

internet

www.utrecht.nl/kunst-cultuur

datum

september 2016

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	4
2. Aanvraag- en adviesprocedure Cultuurnota 2017-2020	6
3. Utrecht, culturele metropool in ontwikkeling: de gespreksagenda	8
Thema 1: Groei van de stad	9
Thema 2: Inclusieve stad.....	9
Thema 3: Cultuureducatie	9
Thema 4: Gezamenlijke inzet op publieksbereik	10
Thema 5: Meer ruimte voor makers op het gebied van nieuwe media, gaming en animatie	10
Thema 6: Meer ruimte voor theater- en dansproducties.....	10
Thema 7: Ruimte voor het ontwikkelen van talent	10
Thema 8: Wereldmuziek.....	10
Thema 9: Een topsegment dat zich verder kan ontwikkelen.	11
Thema 10: Kerken	11
4. Subsidievoorstellen Cultuurnota 2017-2020	13
5. Incidentele oplossingen en overige aandachtspunten	18
Positief advies maar budget ontoereikend.....	18
Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht	18
Incidenteel budget voor Wereldmuziek	19
RASA/Pauwstraat	19
Cultuurcampus Vleuterweide	19
Amateurkunst	19
Norm vrij besteedbaar eigen vermogen	19
6. Het flexibel budget.....	21
7. Cultuurconvenant 2017-2020	22
8. Planning vervolprocedure	24
Bijlage 1: Samenvatting advies Adviescommissie Cultuurnota 2017 – 2020.....	25
Bijlage 2 :Samenstelling Adviescommissie Cultuurnota 2017 – 2020	27
Bijlage 3: Cultuurconvenant: overzicht cofinanciering per subsidiegever.....	28

1. Samenvatting

Voor u ligt de Nota Subsidievoorstellen Cultuurnota 2017–2020.

In februari 2016 hebben 89 instellingen een aanvraag gedaan voor meerjarige subsidie in het kader van de Cultuurnota 2017–2020. In mei 2016 presenteerde de adviescommissie onder voorzitterschap van Saskia van Dockum het adviesrapport '[Utrecht, culturele metropool in ontwikkeling](#)'. Dit rapport bevat naast een beoordeling van de aanvragen per instelling ook waardevolle algemene beschouwingen, die een duiding geven van de stand van zaken in de Utrechtse culturele sector. De titel van het rapport is veelzeggend; de adviescommissie is lovend over de kwaliteit van de aanvragen en de ontwikkeling van de culturele sector in Utrecht. In de algemene beschouwingen doet de adviescommissie aanbevelingen over de route op weg naar een culturele metropool. Het college is onder de indruk van het zorgvuldige en hoogwaardige advies van de adviescommissie en blijft daarom in deze nota zo dicht mogelijk bij het advies van de adviescommissie Cultuurnota 2017 – 2020 (vanaf hier 'de adviescommissie'). Voor wat betreft de verdeling van de meerjarige subsidies betekent dit dat de voorstellen passen binnen het beschikbare financiële kader van 11,2 miljoen euro zoals vastgelegd in de [Uitgangspuntennotitie Cultuurnota 2017 – 2020 'Creatieve lijnen'](#). De adviescommissie geeft aan dat er scherpe keuzes zijn gemaakt. Het geadviseerde bedrag per instelling ligt hierdoor veelal lager dan het aangevraagde bedrag. En het betekent dat voor een aantal subsidiabel geachte instellingen, op basis van een door de adviescommissie aangebrachte prioritering, geen meerjarig budget beschikbaar is.

De afgelopen jaren hebben de nodige investeringen in de culturele sector plaatsgevonden om het aanbod en de kwaliteit daarvan mee te kunnen laten groeien met de groei van de stad. TivoliVredenburg is daar een sprekend voorbeeld evenals de recente oplevering van het Castellum Hoge Woerd in Leidsche Rijn en de investeringen in programmering op en rondom het Berlijnplein. De verdere ontwikkeling van Utrecht als culturele metropool vraagt de komende jaren aandacht voor een aantal thema's zoals bijvoorbeeld inclusiviteit en publieksbereik, aanwas van nieuw talent, makers in nieuwe media, gaming en animatie, de positie van de theater- en dansproducties en de versterking van niet westerse muziekprogrammering. Naast een meerjarig subsidie verdelvoorstel binnen het beschikbare financiële kader biedt deze nota aansluitend op de algemene beschouwingen van de adviescommissie een brede agenda voor de toekomst. Wij zien deze agenda als vertrekpunt om de komende periode met de stad in gesprek te gaan over de culturele ambities van Utrecht en de maatschappelijke en economische bijdrage die cultuur levert aan de ontwikkeling van de stad. Het college gaat dit gesprek graag aan met inwoners, de culturele en creatieve sector, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en met de gemeenteraad.

De komende periode wordt de manier waarop monitoring van gesubsidieerde instellingen plaatsvindt opnieuw onder de loep genomen. Om meer zicht te krijgen op de brede maatschappelijke en economische betekenis van de culturele sector voor de stad en de mogelijkheden om deze te versterken, laat het college in aanloop naar de integrale afwegingen die de komende jaren worden gemaakt een brede maatschappelijke kosten- en batenanalyse (MKBA) uitvoeren. Dit is ook al aangekondigd, mede op verzoek van de gemeenteraad, naar aanleiding van de bespreking van het advies van de commissie Gehrels over TivoliVredenburg.

Op één specifieke uitzondering na (Museum Oud Amelisweerd) wordt in het verdelvoorstel het advies van de Adviescommissie Cultuurnota gevolgd. Dat betekent dat conform de systematiek van het cultuurnotaproces de middelen worden aangewend voor de subsidiering van de door de

adviescommissie eerstvolgende geprioriteerde instelling, New Dutch Connections.

De overige subsidiabel geachte instellingen waarvoor geen meerjarig budget beschikbaar is kunnen een aanvraag doen voor incidentele middelen voor 2017. Dit geldt ook voor het Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht, waar de adviescommissie zich geen afgewogen oordeel over kon vormen. Binnen het programma Cultuur wordt onderzocht of een incidentele oplossing mogelijk is. Wij zoeken daarbij noodzakelijkerwijs in de richting van de benutting van een deel van het flexibele budget. Dit betreft nadrukkelijk een incidentele oplossing voor 2017. Het beperkte flexibele cultuurbudget is immers in meerjarig perspectief ook noodzakelijk voor andere activiteiten, investeringen en vernieuwingen.

De adviescommissie concludeert dat de functie 'niet westerse muziekprogrammering' stadsbreed een impuls verdient. Daarom onderzoeken wij de mogelijkheid een tijdelijke programmeringsinstantie in het leven te roepen, ten laste van het frictiebudget. Ook stellen we voor filmtheater 't Hoogt een voorwaardelijke subsidie te geven, gezien het feit dat hun huisvestingssituatie vanaf 2018 onzeker is.

Inmiddels hebben ook het merendeel van onze partners voor het Cultuurconvenant 2017-2020 – Rijk, provincie en rijksfondsen – hun subsidieadviezen bekend gemaakt. Op alle fronten hebben de Utrechtse instellingen bovengemiddeld gepresteerd. Dit is een bevestiging van de door de adviescommissie geschetste positieve ontwikkeling van de Utrechtse culturele sector. In hoofdstuk 7 brengen we in kaart op welke wijze andere overheden en de rijksfondsen de door de gemeente Utrecht gesubsidieerde instellingen meefinancieren. Deze matchingsafspraken monden uit in een nog op te stellen Cultuurconvenant dat de komende vier jaar als stevige basis zal fungeren voor de culturele sector in onze stad.

Zoals in het coalitieakkoord is te lezen dragen kunst en cultuur bij aan het welbevinden van onze inwoners en de economische groei van de stad. Mede dankzij de jarenlange inzet binnen het cultuurbeleid is het culturele leven in de stad tot de groei en bloei van vandaag de dag gekomen. Deze goed functionerende culturele sector vinden wij waardevol, willen we behouden en verder ontwikkelen. De komende jaren staan wij, samen met een ieder die betrokken is, voor de uitdaging om te bepalen op welke manier Utrecht zich verder als culturele metropool kan ontwikkelen.

2. Aanvraag- en adviesprocedure Cultuurnota 2017–2020

Op 27 mei 2015 vond het [Stadsgesprek Cultuur](#) plaats, om input op te halen voor de uitgangspunten voor de Cultuurnota 2017–2020. In oktober 2015 werd de ‘Uitgangspuntennotitie Cultuurnota 2017–2020. Creatieve lijnen’ door de gemeenteraad vastgesteld. Deze notitie vormde het beleidsinhoudelijke kader voor instellingen die een meerjarige subsidie wilden aanvragen in het kader van de Cultuurnota 2017–2020 en voor de adviescommissie die deze aanvragen heeft beoordeeld.¹ In de Uitgangspuntennotitie Cultuurnota 2017–2020 was het budgettair kader 33,5 miljoen euro (prijsniveau 2016). Een deel van dit budget lag vast in principeafspraken over TivoliVredenburg, het Centraal Museum, de Stadsschouwburg Utrecht, Podium Hoge Woerd, Cereol en het Programma Cultuureducatie. Rekening houdend met deze reserveringen is er voor de integrale afweging in de Cultuurnota 2017–2020 jaarlijks 11,2 miljoen euro inzetbaar. Hiervoor werd in totaal 16,9 miljoen euro aangevraagd door 85 instellingen.

De in totaal 89 ingediende subsidieaanvragen zijn in samenhang beoordeeld door de onafhankelijke adviescommissie. De adviescommissie heeft per subsidieaanvraag een advies uitgebracht, met een inhoudelijke onderbouwing en een daarop gebaseerd eindoordeel van ‘subsidiabel met prioriteit’, ‘subsidiabel’ of ‘niet subsidiabel’. Dit advies werd gebaseerd op de subsidieaanvragen, op eigen waarneming, bezoek van activiteiten en ervaringen en wanneer van toepassing op het rapport van de [Visitatieadviescommissie Cultuurnota 2013–2016](#).

De aanvragen van Centraal Museum, de Stadsschouwburg Utrecht, Podium Hoge Woerd en Cereol – waarvoor een reservering gold – zijn ook beoordeeld door de adviescommissie. De adviescommissie heeft over de ondernemingsplannen van deze instellingen een ontwikkelingsgericht advies uitgebracht. Wanneer de adviescommissie kanttekeningen heeft meegegeven worden deze verwerkt in nadere afspraken en voorwaarden bij de subsidiebeschikking. Tevens zullen deze terugkomen in de visitatie halverwege de cultuurnotaperiode.

Bij een positief oordeel heeft de adviescommissie ook een advies over de hoogte van de subsidie uitgebracht. De adviescommissie heeft 61 aanvragen (inclusief de hierboven genoemde instellingen waarmee meerjarige reserveringsafspraken zijn gemaakt) subsidiabel bevonden, waarvan 35 met prioriteit. 28 aanvragen beoordeelde de adviescommissie als niet subsidiabel. Wanneer een aanvraag subsidiabel bevonden werd, heeft de adviescommissie niet altijd het totaal aangevraagde bedrag toegekend. Van de in totaal 57 subsidiabel beoordeelde instellingen (exclusief de hierboven genoemde instellingen waarmee meerjarige reserveringsafspraken zijn gemaakt) adviseert de adviescommissie in totaal 1,8 miljoen euro (11%) minder subsidie toe te kennen dan er is aangevraagd.

Hoewel met ingang van 2017 Stichting TivoliVredenburg toetreedt tot de cultuurnotacyclus maakt de besluitvorming over het beleidsplan 2017–2020 van Stichting TivoliVredenburg geen deel uit van het advies. Voor dit gloednieuwe cultuurgebouw, dat in juni 2014 zijn deuren opende, is vanwege de complexe voorgeschiedenis een apart traject gevolgd. In reactie op de exploitatietekorten en het rekenkamerrapport is besloten in het voorjaar van 2016 de exploitatie van TivoliVredenburg gevraagd te laten evalueren door een onafhankelijke adviescommissie van deskundigen. De gemeenteraad heeft bij de Voorjaarsnota 2016 ingestemd met een toekomstgericht pakket aan maatregelen (waarvan een financieel investeringsscenario deel uitmaakt) zoals is voorgesteld door het Onderzoeks- en Adviesteam onder voorzitterschap van Carolien Gehrels. Hiermee is in totaal een budget van jaarlijks

¹ Zie bijlage 2 voor de samenstelling en opdracht van de adviescommissie.

35,7 miljoen euro (gemiddeld over 4 jaar en prijsniveau 2016) voor de Cultuurnota 2017–2020 beschikbaar.

Na het openbaar maken van het adviesrapport zijn er veel reacties binnengekomen. Reacties die aangeven dat het advies de gemoederen in de stad flink bezighoudt. Talrijke steunbetuigingen aan de Metaalkathedraal van partners, buurtbewoners en betrokkenen zijn binnengekomen. En via de website www.petities.nl ondertekenden meer dan 9000 mensen een petitie voor het wereldmuziekpodium RASA, dat een negatief advies kreeg. Ook ontvingen wij een gezamenlijke reactie van de zeven instellingen die door de adviescommissie positief werden beoordeeld, maar waar op basis van de positie in de prioritering van de adviescommissie geen budget meer voor beschikbaar is en ontvingen wij een pleidooi voor het behoud van de grafische werkplaats Het Kapitaal. Daarnaast zijn er diverse reacties ontvangen van aanvragers met een positief advies maar met een beduidend lager geadviseerd toe te kennen bedrag dan aangevraagd waardoor een aantal voorgestelde ambities zullen moeten worden bijgesteld. In aanloop naar het opstellen van deze nota hebben wij kennis genomen van alle reacties, maar omdat wij het advies van de adviescommissie volledig op willen volgen, hebben deze reacties niet tot aanpassingen geleid.

Op 23 augustus vond een bijeenkomst met dezelfde titel als het advies van de adviescommissie plaats in TivoliVredenburg: 'Utrecht, een culturele metropool in ontwikkeling'. Deze avond werd georganiseerd door de zeven instellingen die door de adviescommissie wel als subsidiabel werden beoordeeld, maar waarvoor het budget ontoereikend bleek te zijn. De avond ging over de impact en verantwoordelijkheid van de cultuursector in een groeiende stad. Tijdens deze drukbezochte avond werd door vertegenwoordigers uit onder andere het bedrijfsleven en onderwijs bevestigd wat de maatschappelijke en economische waarde is van een hoogstaand cultureel aanbod voor de stad. Verschillende sprekers gaven signalen af over verbeteringsmogelijkheden. Deze signalen zijn in lijn met de algemene beschouwingen van de adviescommissie, maar leggen ook nog enige extra accenten, die in het kader van de doorontwikkeling naar een culturele metropool eveneens van belang zijn. Het betreft verbetering van de aansluiting bij het niet-gesubsidieerde veld en het bedrijfsleven en het versterken van cultuureducatie. Wij nemen deze thema's mee in onze gespreksagenda voor de komende jaren.

3. Utrecht, culturele metropool in ontwikkeling: de gespreksagenda

‘Utrecht, een culturele metropool in ontwikkeling’ luidt de titel van het advies van de adviescommissie. Dat is een bestemming die ons vanzelfsprekend aanspreekt en een compliment aan onze stad. Een optimaal functionerende cultuursector kan een belangrijke bijdrage leveren aan de gezonde doorontwikkeling van onze stad. Kunst en cultuur dragen bij aan de maatschappelijke verbinding, ontwikkeling, innovatie, dynamiek, groei en leefbaarheid in Utrecht. Een goed ontwikkeld cultureel aanbod werkt als een magneet voor de stad. Met de verscheidenheid aan creatieve en culturele ZZP-ers, bedrijven en instellingen draagt de sector bij aan werkgelegenheid en economische groei. Utrecht staat in de Atlas voor Gemeenten mede op grond van het cultureel erfgoed in vooral de historische binnenstad en het cultureel aanbod in de woonaantrekkelijkheidsindex op de 2de plaats van de grote steden van ons land.

De adviescommissie omschrijft de ontwikkeling in de afgelopen periode als volgt: *‘Utrecht ontwikkelt zich gestaag tot een aantrekkelijke culturele metropool, met onderscheidende (inter)nationaal opererende instellingen, festivals, gezelschappen en podia. Het bijzondere aan Utrecht is dat dit wordt gecombineerd met een fijnmazige structuur van culturele initiatieven in stadsdelen en wijken. Cultuur in Utrecht manifesteert zich zo op allerlei plekken, in zeer uiteenlopende gedaanten en met een groot en breed bereik.’*

De adviescommissie signaleert volop positieve ontwikkelingen. *Het bouwstof bij TivoliVredenburg, Stadsschouwburg Utrecht en Centraal Museum is neergedaald en de blik is nu weer volledig op inhoud en publiek gericht. Utrechtse festivals verbreden zich, podia en instellingen gaan nieuwe verbindingen aan en de samenwerking tussen disciplines neemt toe. Door een consistent en vasthoudend cultuurbeleid, waarbij terecht het vertrouwen in de professionaliteit van culturele instellingen steeds de basis vormt, ontwikkelt Utrecht een gidsfunctie.*

Hoewel de adviescommissie in grote lijnen positief is over de ontwikkeling van de Utrechtse cultuursector worden er ook op diverse punten belangrijke aanwijzingen gegeven op welke thema's extra aandacht nodig is. De adviescommissie adviseert de toekomst niet aan het toeval over te laten, maar als gemeente gericht te sturen om de ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van cultuur ook echt tot stand te brengen. De adviescommissie geeft aan dat op basis van de goede infrastructuur, de sterke instellingen, de uitstekende makers, de onderscheidende internationaal georiënteerde festivals, ensembles en gezelschappen Utrecht zich verder kan ontwikkelen richting culturele metropool

Agenda voor de toekomst – 10 thema's

De afgelopen jaren hebben de nodige investeringen plaatsgevonden die nodig zijn om in te kunnen spelen op de groei van de stad. De adviescommissie prijst ons voor de huidige stand van zaken in de Utrechtse culturele sector en schetst ook een verder reikende ambitie voor de toekomst. In deze gespreksagenda benoemen wij de belangrijkste thema's, voortkomend uit de algemene beschouwingen van de adviescommissie, die volgens het college de komende jaren aandacht moeten krijgen om invulling te kunnen geven aan de ontwikkeling van Utrecht als culturele metropool. Het is wat ons betreft een eerste aanzet voor de agenda van de toekomst. De gemeente gaat hierover graag het gesprek aan met inwoners, de culturele en creatieve sector, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

Thema 1: Groei van de stad

Onze stad oefent met toonaangevende kennisinstituten en opleidingen een grote aantrekkingskracht uit op jong en oud uit alle windstreken. Utrecht groeit van 311.000 inwoners in 2011 naar 400.000 in 2030. Dat levert een levendige, rap groeiende internationaal georiënteerde stad op, waar de behoefte aan cultuur groot is. De vraag is kortom welke bijdrage cultuur kan leveren (ook in maatschappelijke en economische zin) aan de schaa sprong die de stad de komende jaren maakt. Dat geldt zowel voor de gesubsidieerd als niet-gesubsidieerde sector. In maart 2017 presenteren wij een eerste versie van de MKBA, waar wij verderop in deze nota nog ingaan. Dit zal als belangrijke onderlegger worden gebruikt bij het gesprek over dit thema, evenals het belang van de verbinding tussen ruimtelijke en culturele ontwikkelingen die in de Ruimtelijke strategie wordt benoemd.

Thema 2: Inclusieve stad

De adviescommissie geeft aan dat culturele instellingen een grote verantwoordelijkheid hebben om in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. De adviescommissie geeft aan dat er nog een wereld te winnen is op het punt van culturele diversiteit. De Raad voor Cultuur gaf op landelijk niveau een soortgelijk signaal af. Wij vinden dit op alle aspecten (programma, personeel, participatie en publieksbereik) een belangrijk thema. Wij zijn hierover al met de sector in gesprek en we verwachten dat dit in de komende jaren een belangrijk ontwikkelingspunt zal blijven. Inclusiviteit is daarbij het streven: insluiting van een ieder in de samenleving. Daarbij gaat het niet alleen om etniciteit, maar ook de leeftijd en het opleidingsniveau, en met name om groepen die door het huidige (gesubsidieerde) aanbod te weinig worden bereikt. De uitdaging voor de versterking van de inclusiviteit ligt bij alle culturele instellingen. Het is belangrijk de drempel naar het culturele aanbod lager te maken, de hele stad kan daarbij als podium worden gebruikt en met name de wijkcultuurhuizen spelen hier een belangrijke rol in. Door de ligging in het hart van verschillende wijken waar de cultuurparticipatie laag is, vormen zij bij uitstek een laagdrempelige functie naar de bewoners van deze wijken.

Thema 3: Cultuureducatie

Creativiteit is van groot belang voor onze kenniseconomie, voor het bedenken van innovatieve oplossingen voor uitdagingen en problemen. Cultuureducatie gaat om verwondering en bereikt het publiek van morgen. Het inspireert, motiveert, stimuleert en geeft kinderen onvergetelijke ervaringen. Wie kennis neemt van kunst en cultuur, en daar bewust en actief mee bezig is, doet mee aan de samenleving, ontwikkelt begrip voor eigen en andere normen en waarden.

Door cultuureducatie structureel te verankeren in ons onderwijs wordt het creatieve vermogen van leerlingen sterker ontwikkeld en kunnen onvermoede talenten boven komen en 21st century skills worden ontwikkeld en versterkt. De adviescommissie constateert echter dat er weinig geschikte partijen zijn die het onderwijs van dienst kunnen zijn als het gaat om de ontwikkeling van cultuureducatie binnen de scholen. Ze maakt zich vooral zorgen over de gewenste en zo noodzakelijke verdieping van de educatieve programma's.

Wij gaan vervolg geven aan de realisatie van de leerlijn Creatief Vermogen en de matchingsregeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' met het Fonds voor Cultuurparticipatie. Waar in 2013-2016 de nadruk op de ontwikkeling van de leerlijn lag, willen we in 2017-2020 ons richten op de implementatie ervan in samenwerking met betrokken en geïnteresseerde scholen in het primair onderwijs, culturele instellingen, de Hogeschool voor de Kunsten en het Utrechts Centrum voor de Kunsten. We stemmen de uitvoering van de regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' af met de andere bestaande regeling voor het onderwijs 'Cultuur voor ieder Kind', zodat de regelingen ook aanvullend op elkaar worden ingezet en het onderwijs maximaal kan profiteren van beide regelingen.

Thema 4: Gezamenlijke inzet op publieksbereik

De adviescommissie geeft aan dat nieuwe technologische ontwikkelingen het mogelijk maken (nieuw) publiek beter te bereiken. Dit kan echter niet van kleine instellingen zelf worden gevraagd aldus de adviescommissie omdat dit tot onnodige versnippering van middelen zou leiden. De suggestie van de adviescommissie om te bezien in hoeverre de stichting Utrecht Marketing op het punt van publieksbereik voor meer effectiviteit en efficiency zorg kan dragen steunen wij van harte. Daarnaast zijn wij met een aantal grote culturele instellingen in gesprek om de kennis op dit punt te bundelen. Zodra we hier een goede structuur voor hebben gevonden kunnen ook kleinere instellingen zich bij deze samenwerking aansluiten. Het eerder genoemde thema van een inclusieve cultuur vinden we in dit kader van extra belang. Op de groepen die we op dit moment slecht bereiken moet in eerste instantie de focus komen te liggen.

Thema 5: Meer ruimte voor makers op het gebied van nieuwe media, gaming en animatie

Utrecht staat landelijk bekend als een stad van makers op deze terreinen en heeft met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht één van de grootste kunstvakopleidingen van Europa in deze sector. Toch is het aandeel hiervan in onze meerjarige subsidies minimaal. De adviescommissie geeft aan dat voor jonge makers de sprong van projectsubsidie naar een vierjarige subsidie veelal te groot is. Daarnaast is een vierjarige regeling in een omgeving waar in sneltreinvaart technologische ontwikkelingen plaatsvinden, niet altijd passend. We gaan onderzoeken of we meer flexibiliteit in kunnen bouwen in de huidige subsidiemogelijkheden voor cultuur om beter in te kunnen spelen op deze in de toekomst steeds belangrijkere doelgroep.

Thema 6: Meer ruimte voor theater- en dansproducties

De adviescommissie constateert dat de stad steeds meer een stad van podia en festivals wordt en dat er meer budget nodig is om ook de producerende kant voldoende ruimte te geven, zodat Utrecht een stad van makers kan blijven. De adviescommissie adviseert hiervoor extra ruimte te creëren en noemt het ontbreken van een dansgezelschap een omissie. Op dit moment zien wij geen mogelijkheden de ruimte op dit punt te vergroten. Wij erkennen wel deze zorg van de adviescommissie en agenderen het onderwerp daarom op de gespreksagenda voor de komende jaren.

Thema 7: Ruimte voor het ontwikkelen van talent

Utrecht heeft met instellingen als de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Herman Brood Academie en Creative College en NIMETO een continue aanwas aan nieuw talent. Ook is de stad een aantrekkelijke vestigingsplaats voor jonge makers. Toch vertaalt zich dat helaas te weinig in vernieuwing van het gesubsidieerde culturele veld. Het blijkt bijzonder moeilijk voor jonge makers en organisaties om zich onder de huidige condities een plek te verwerven in de Utrechtse cultuursector.

De adviescommissie constateert dat jonge makers wel steun en kansen krijgen om eerste stappen te zetten, maar dat de mogelijkheden voor een stabiele ontwikkeling naar een duurzame professionele beroepspraktijk ontbreken. Ter illustratie: van de 31 nieuwe aanvragers voor meerjarige subsidie, die in totaal voor 3,4 miljoen euro hebben aangevraagd, zijn er negen aanvragers door de adviescommissie subsidiabel bevonden voor een totaalbedrag van 467.000 euro. Zoals we bij thema 4 al hebben genoemd gaan we ook voor de doelgroep jonge makers en talenten onderzoeken of er meer flexibiliteit kan worden ingebouwd in de huidige subsidiemogelijkheden.

Thema 8: Wereldmuziek.

Wij onderschrijven de mening van de adviescommissie dat het van groot belang is om een eigentijdse en vooruitstrevende programmering van niet-westerse muziek en culturen in de stad te waarborgen. De adviescommissie stelt ook vast dat de functie 'niet-westerse programmering', los van RASA, stadsbreed een impuls verdient. De adviescommissie pleit voor een goed functionerende centrale programmeringsinstantie als stedelijke resource voor diverse organisaties die wereldmuziek in hun

programmering kunnen en willen inpassen. Inzet is dat niet-Westerse muziek overal in de stad een passende plek vindt.

Thema 9: Een topsegment dat zich verder kan ontwikkelen.

De adviescommissie geeft aan dat Utrecht een aantal zeer belangrijke organisaties heeft, die met prioriteit subsidiabel zijn omdat ze een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit van het Utrechtse cultuurbestel. Het zijn instellingen die meespelen in de (inter)nationale top. De adviescommissie benoemt specifiek de sleutelrol van de drie 'culturele Utrechtse reuzen': TivoliVredenburg, Stadsschouwburg Utrecht en Centraal Museum zouden moeten spelen in het Utrechtse culturele leven. Wij hechten waarde aan het belang van een topsegment in het culturele veld en geven het als gesprekstema voor de komende jaren mee om te bezien op welke manier we dit topsegment kunnen behouden en verstevigen.

Thema 10: Kerken

De adviescommissie maakt zich zorgen over de tanende positie van programmerende instanties gelieerd aan Utrechtse kerken. De adviescommissie constateert dat deze prachtlocaties een sieraad van historisch erfgoed vormen voor de stad wat onvoldoende uit de verf komt door een gebrek aan samenwerking en cultureel ondernemerschap. De adviescommissie ziet mogelijkheden voor sterkere allianties. Dit sluit aan op de recent uitgekomen 'Utrechtse visie religieus erfgoed'. Cultuur zou een rol kunnen gaan spelen in de zoektocht naar het beter benutten van kerkgebouwen.

Visitatie, MKBA en brede sectoranalyse

We gaan in gesprek over deze agenda, maar willen het culturele veld ook vanuit een analytisch perspectief bezien. Visitaties zijn in het verleden een goed instrument gebleken om zicht te houden op de ontwikkeling van gesubsidieerde instellingen en hun omgang met aanbevelingen en adviezen. Er worden duidelijke en concrete afspraken gemaakt over de gevolgen voor instellingen die adviezen en verbeterpunten niet ter harte nemen. Daarbij spelen de ontwikkeling en resultaten van financieel beleid, publiekstrategieën en de Code Cultural Governance een belangrijke rol.

De komende periode nemen we het culturele veld in een Maatschappelijke Kosten- en Baten Analyse (MKBA) onder de loep. Dit komt voort uit het advies van de commissie Gehrels over TivoliVredenburg. Hierbij willen we graag samenwerken met de Utrechtse culturele en creatieve sector en een beroep doen op de daar aanwezige kennis en data.

Ook sectoranalyses moeten het mogelijk maken de ontwikkeling van de culturele sector in Utrecht meer betekenis te geven. Philomeen Lelieveldt van de Universiteit Utrecht gaf tijdens de bijeenkomst op 23 augustus al aan dat het belangrijk is om daarbij ook oog te houden voor het niet-gesubsidieerde cultuuraanbod. Deze aanbeveling nemen wij de komende periode mee in het opstellen van de analyses. In bijlage 1 van deze nota geven wij op hoofdlijnen een doorkijkje op de effecten van het advies op verschillende culturele sectoren.

Een belangrijke rol voor de stedelijke regio's – G9

Een heldere en krachtige visie op de doorontwikkeling van cultuur in de eigen stedelijke regio is ook in landelijk perspectief belangrijk. 'Het belang van steden neemt toe', aldus de Raad voor Cultuur in zijn Cultuurverkenning van juni 2014. De landelijke basisinfrastructuur (BIS) die door het rijk wordt ondersteund, is gevestigd in steden: culturele instellingen opereren – naast regionaal, landelijk en/of internationaal – altijd in een stedelijke context. Als G9 pakken wij op eigen initiatief de opdracht op om op actieve wijze de versteviging van de stedelijke positie in de totstandkoming van het landelijke kunst- en cultuurbeleid vorm te geven.

Steden in het algemeen en de G9 steden in het bijzonder zijn de grootste publieke financiers van kunst en cultuur in Nederland. De G9 steden (co-)financieren zowel BIS instellingen, instellingen gefinancierd door de landelijke fondsen en de infrastructuur waarbinnen deze instellingen floreren.

Wat wij als steden gemeen hebben, is het feit dat we dienen als stedelijke en regionale brandpunten binnen een brede landelijke culturele infrastructuur. We beschikken over volwaardige en geheel samenhangende ketens – excellentie, kunstvakonderwijs (de G9 zijn de steden waar alle kunstvakopleidingen gehuisvest zijn, en onderscheiden zich daarmee van andere steden), cultuureducatie en talentontwikkeling, massa en diversiteit – en dragen hiervoor een belangrijke verantwoordelijkheid: lokaal, regionaal en (inter)nationaal.

De G9 willen niet een afstemmingspartner voor het Rijk zijn, maar een voortrekkersrol vervullen in de ontwikkeling, uitvoering en ondersteuning van cultuurbeleid. De G9 stemmen hierbij af met het rijk, de Raad voor Cultuur en de landelijke fondsen.

4. Subsidievoorstellen Cultuurnota 2017–2020

De adviescommissie stond voor een lastige en uitdagende taak, gezien het fors overvraagde beschikbare budget. Het zijn, mede onder invloed van eerdere bezuinigingen, roerige tijden geweest in de cultuursector. Vanwege tegenvallende of wegvallende (subsidie-)inkomsten elders lijkt het er op dat instellingen een (nog) groter beroep hebben moeten doen op het budget voor de Cultuurnota 2017–2020. Ook bij andere subsidiënten is de druk toegenomen. Zo werd het beschikbare budget van Fonds Podiumkunsten ruim twee keer overvraagd. Ook het Fonds Podiumkunsten heeft tientallen positief beoordeelde aanvragen niet kunnen honoreren.

Volgens de adviescommissie zijn de ingediende plannen over de hele linie goed doortimmerd, creatief én getuigen ze van durf. Desondanks zijn ze scherp beoordeeld en passen niet alle subsidiabel bevonden plannen binnen de beschikbare middelen. *'Zelfs bij organisaties die wij met prioriteit subsidiabel vinden, adviseren wij daarom soms substantieel afwijkende bedragen. In de aanvragen lazen we ambities die het verdienen om ondersteund te worden. We konden ze helaas niet altijd honoreren.'*

Van de aanvragen die positief door de adviescommissie zijn beoordeeld (subsidiabel met prioriteit en subsidiabel) heeft de adviescommissie geadviseerd om 1,8 miljoen euro minder subsidie toe te kennen dan er is aangevraagd. Wij zijn voornemens om hiervan 54 instellingen – inclusief Centraal Museum, de Stadsschouwburg Utrecht, Podium Hoge Woerd en Cereol waarvoor een reservering gold – voor het geadviseerde bedrag te subsidiëren, en zijn ons ervan bewust dat hierdoor niet alle aanvragers de ambities kunnen gaan realiseren zoals oorspronkelijk beoogd, en zelfs de ambities naar beneden moeten bijstellen. Op de zeven instellingen die wel subsidiabel worden geacht, maar waarvoor geen budget beschikbaar is gaan wij elders deze nota in.

Wij zijn de adviescommissie dankbaar voor haar scherpe bevindingen en de zorgvuldigheid waarmee deze, op basis van deskundigheid, expertise en ervaring, zijn gemaakt. Zoals eerder aangegeven zullen wij op één specifieke uitzondering na (Museum Oud Amelisweerd) in het verdelvoorstel het advies van de Adviescommissie Cultuurnota volgen. Op twee aanvragen willen wij in navolging van de bijzondere opmerkingen die de adviescommissie hierover maakt, nader ingaan: 't Hoogt en Museum Oud Amelisweerd.

't Hoogt

't Hoogt heeft een positief advies (subsidiabel met prioriteit) van de adviescommissie ontvangen. De programmering van 't Hoogt richt zich op de niche van kwetsbare films, en de adviescommissie is van mening dat de artistiek-inhoudelijke kwaliteit hiervan buiten kijf staat. Ondanks dit positieve advies, is de huisvestingssituatie van 't Hoogt vanaf 2018 onzeker. Dit is voor ons reden om de vierjarige subsidie onder de voorwaarde te verstrekken dat in 2017 duidelijk wordt op welke manier 't Hoogt vertoning van kwetsbare films na het vertrek uit het huidige pand kan voortzetten. De programmering staat daarbij voorop, dit hoeft dus niet een scenario te zijn waar de organisatie beschikt over een eigen pand. Ook programmering en educatieve activiteiten in andere filmtheaters kan op basis van het advies een invulling vormen. Wij vragen 't Hoogt uiterlijk in maart 2017 een nieuw inhoudelijk en financieel plan in te dienen zodat dit kan worden betrokken bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2017.

Museum Oud Amelisweerd (MOA)

Bij de oprichting van het museum in 2012 is de toezegging gedaan door het college aan de gemeenteraad dat er de eerste 10 jaar geen subsidie ten behoeve van de culturele exploitatie naar MOA zou gaan. Deze lijn is ook in de jaren daarop gevolgd. Ook vanuit MOA is aan de gemeente destijds toegezegd dat, de eerste 10 jaar een gezonde exploitatie haalbaar zou zijn, zonder cultuursubsidie van de gemeente Utrecht. Toch heeft MOA in het licht van haar culturele ambities een subsidieaanvraag gedaan op verschillende plekken, waaronder de gemeente Utrecht. In het kader van de landelijke basis infrastructuur heeft MOA van de Raad voor Cultuur een negatief advies gekregen, de provincie Utrecht is wel bereid bij te dragen.

Het college houdt op dit punt vast aan het eerder bepaalde en duidelijk gecommuniceerde standpunt (en zoals dat op 8 december 2015 nogmaals door het college is bevestigd in reactie op schriftelijke vragen van D66 en de VVD) om MOA geen exploitatiesubsidie toe te kennen. . Daarmee wordt voorgesteld om MOA geen meerjarige subsidie toe te kennen. Deze middelen worden –conform de systematiek van het cultuurnotaproces– aangewend voor subsidiering van de door de adviescommissie eerstvolgende geprioriteerde instelling, New Dutch Connections.

Op basis van bovenstaande overwegingen komen wij uiteindelijk tot de volgende subsidievoorstellen voor de Cultuurnota 2017 – 2020:

Subsidiabel met prioriteit

Aanvrager	Subsidie 2013 / 2016	Aangevraagd Cultuurnota 2017 / 2020	Geadviseerd bedrag adviescommissie	Subsidievoorstel 2017/2020
BAK	€ 474.700	€ 470.000	€ 470.000	€ 470.000
Centraal Museum	€ 7.159.884	€ 7.160.884	€ 7.160.884	€ 7.160.884
Cultuur19 *	€ 211.844	€ 565.000	€ 505.000	€ 505.000
De Dansers	€ 75.750	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
De Nederlandse Bachvereniging	€ 33.230	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
EKKO	€ 297.218	€ 462.243	€ 415.500	€ 415.500
Filmtheater 't Hoogt *	€ 410.631	€ 410.631	€ 410.631	€ 410.631
Fotodok	€ 75.750	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
Gaudeamus Muziekweek	€ 202.000	€ 252.500	€ 252.500	€ 252.500
Het Filiaal Theatermakers	€ 399.924	€ 475.000	€ 399.924	€ 399.924
Het Huis	€ 105.000	€ 319.753	€ 270.000	€ 270.000
Het Literatuurhuis	€ 227.250	€ 300.000	€ 275.000	€ 275.000
Het NUT	€ 126.250	€ 162.500	€ 162.500	€ 162.500
Holland Animation Film Festival	€ 77.672	€ 120.000	€ 50.000	€ 50.000
Holland Baroque Society	€ 30.894	€ 49.000	€ 49.000	€ 49.000
Jongeren Cultuurhuis Kanaleneiland	€ 202.000	€ 380.000	€ 314.000	€ 314.000
Le Guess Who?	€ 75.750	€ 300.000	€ 210.000	€ 210.000
Museum Speelklok	€ 711.569	€ 866.420	€ 831.420	€ 831.420
Nederlands Film Festival	€ 368.990	€ 500.000	€ 440.000	€ 440.000
Nederlands Kamerkoor	-	€ 255.000	€ 150.000	€ 150.000
Operamakers	-	€ 135.000	€ 135.000	€ 135.000
Organisatie Oude Muziek	€ 411.300	€ 420.000	€ 387.000	€ 387.000
Podium Hoge Woerd	€ 656.500	€ 662.661	€ 656.500	€ 656.500
SPRING	€ 353.500	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000
Stadsschouwburg Utrecht	€ 6.273.475	€ 6.324.000	€ 6.168.048	€ 6.168.048
Storm	€ 198.914	€ 350.000	€ 325.000	€ 325.000
Stut Theater	€ 285.306	€ 300.000	€ 298.000	€ 298.000
Theater Kikker	€ 746.915	€ 754.371	€ 746.915	€ 746.915
Theater Utrecht	€ 495.000	€ 595.000	€ 495.000	€ 495.000
Theatergroep Aluin	€ 126.250	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000
Theatergroep Dox	€ 248.231	€ 368.600	€ 248.231	€ 248.231
ZIMIHC	€ 811.100	€ 1.095.000	€ 1.050.000	€ 1.050.000

- Cultuur19 neemt de exploitatie van de Cultuurcampus Vleuterweide hiermee over van het UCK
- Filmtheater 't Hoogt krijgt een voorwaardelijke subsidie

Subsidiabel

Aanvrager	Subsidie 2013 / 2016	Aangevraagd Cultuurnota 2017 / 2020	Geadviseerd bedrag adviescommissie	Subsidievoorstel 2017/2020
Café Theater Festival	€ 16.160	€ 62.500	€ 62.500	€ 62.500
Casco – Office for Art, Design and Theory	€ 120.559	€ 200.000	€ 110.000	€ 110.000
Dutch Harp Festival	€ 25.250	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
EXbunker	-	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
Harmonie Orkest Vleuten	-	€ 62.638	€ 30.000	€ 30.000
Het Wilde Westen	€ 202.000	€ 240.000	€ 202.000	€ 202.000
De Helling Utrecht	€ 318.150	€ 346.184	€ 318.150	€ 318.150
Impakt	€ 181.309	€ 200.000	€ 130.000	€ 130.000
Kunstliefde	€ 27.519	€ 140.810	€ 85.000	€ 85.000
Monobanda PLAY	-	€ 66.000	€ 37.500	€ 37.500
New Dutch Connections	-	€94.000	€94.000	€75.000
Pieterskerkconcerten	€ 6.565	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500
Pluk de Nacht	-	€ 12.500	€ 7.500	€ 7.500
Popwaarts	-	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Room with a view	€ 101.000	€ 120.000	€ 101.000	€ 101.000
Rosa Ensemble	€ 101.000	€ 125.000	€ 120.000	€ 120.000
Ruis	€ 50.500	€ 75.000	€ 50.500	€ 50.500
Utrechtse Klokkenspelvereniging	€ 8.497	€ 14.200	€ 10.000	€ 10.000
Via Vinex	€ 202.000	€ 262.000	€ 230.000	€ 230.000
Werftheater Activiteiten	€ 6.060	€ 24.000	€ 6.000	€ 6.000
Zaterdagmiddagmuziek Domkerk	€ 13.130	€ 20.000	€ 13.130	€ 13.130
Zuilens Fanfare Korps	-	€ 33.221	€ 20.000	€ 20.000

Subsidiabel, budget ontoereikend *

Aanvrager	Subsidie 2013 / 2016	Aangevraagd Cultuurnota 2017 / 2020	Geadviseerd bedrag adviescommissie	Subsidievoorstel 2017
Cie wordt vervolgd (Metaalkathedraal)	-	€219.612	€100.000	n.t.b.
Nederlands Volksbuurtmuseum	€120.446	€143.488	€120.000	n.t.b.
De Coöperatie	€151.500	€173.100	€151.500	n.t.b.
Stichting Cultuurpromotie Utrecht (residenties)	-	€175.000	€50.000	n.t.b.
Stuim (Schweigman&)	€80.800	€110.000	€80.800	n.t.b.
Insomnio	€101.000	€166.600	€101.000	n.t.b.

- Deze volgorde komt overeen met de prioritering van de adviescommissie binnen deze categorie. Stuim (Schweigman&) en Insomnio staan in deze prioritering op dezelfde positie.

Niet subsidiabel

Aanvrager	Subsidie 2013 / 2016	Aangevraagd Cultuurnota 2017 / 2020	Geadviseerd bedrag adviescommissie	Subsidieaanvraag 2017/2020
Aboriginal Art Museum	-	€ 250.000	-	-
Architectuurcentrum Aorta	-	€ 56.750	-	-
Click F1	-	€ 68.750	-	-
Concertzender	-	€ 50.000	-	-
Coöperatieve Theatertalent Utrecht	-	€ 100.000	-	-
Culturele Evenementen Nicolaïkerk	€ 15.150	€ 21.250	-	-
Culturbord – Knalland	-	€ 150.000	-	-
De Bibliotheek Utrecht	-	€ 216.750	-	-
De Buurtcamping	-	€ 52.000	-	-
De Cultuurbrigade	-	€ 60.000	-	-
De Nieuwe Philharmonie	-	€ 165.000	-	-
De Vechtclub	-	€ 160.000	-	-
Internationaal Kamermuziek Festival	€ 50.500	€ 70.000	-	-
Ism & Heit	-	€ 85.000	-	-
Kapitaal	€ 50.000	€ 110.000	-	-
Kunstlicht op Straat	€ 30.300	€ 89.000	-	-
Liszt Concours	€ 38.701	€ 50.000	-	-
Lucy	-	€ 57.000	-	-
Museum Oud Amelisweerd	-	€ 75.000	€ 75.000	-
Opgedoekt	-	€ 12.500	-	-
RASA	€ 723.300	€ 730.000	-	-
Rood Noot	€ 101.000	€ 125.000	-	-
Rumor	-	€ 50.000	-	-
SETUP	-	€ 100.000	-	-
Stichting Evenementen/Festivals	-	€ 16.500	-	-
Theater EA	-	€ 72.476	-	-
Utrecht String Quartet	€ 21.210	€ 25.000	-	-
Utrechts Centrum voor de Kunsten	-	€ 325.000	-	-
Vrienden van de Domkerk	-	€ 13.000	-	-

5. Incidentele oplossingen en overige aandachtspunten

Positief advies maar budget ontoereikend

Ondanks de scherpe blik op de aangevraagde subsidiebedragen, zijn er zeven instellingen beoordeeld als 'subsidiabel', maar hadden zij een zodanige positie in de prioritering van de adviescommissie gekregen, dat het beschikbare budget wordt overschreden. In totaal ging het om een bedrag van 700.000 euro als geadviseerd subsidiebedrag door de adviescommissie. Binnen deze categorie heeft de adviescommissie opnieuw een prioritering aangebracht:

1. New Dutch Connections
2. Cie Wordt Vervolgd (Metaal Kathedraal)
3. Het Nederlands Volksbuurtmuseum
4. De Coöperatie
5. Het residentieprogramma van Stichting Cultuurpromotie Utrecht
6. Stuim (Schweigman&)
6. Insomnio

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven komt in het meerjarige verdelvoorstel van het college New Dutch Connections wel in aanmerking voor subsidiering. Echter, niet het gehele geadviseerde bedrag is beschikbaar binnen het meerjarige financiële kader. Daarom onderzoeken wij de mogelijkheid om vanuit het flexibel budget de stichting voor het door de adviescommissie geadviseerde bedrag á 94.000 euro meerjarig aan te vullen.

Het beschikbare meerjarige financiële kader biedt geen volledige oplossing voor de ontstane situatie en wij kunnen niet alle zeven organisaties binnen deze categorie voorzien van meerjarige subsidie in het kader van de Cultuurnota 2017–2020. Desalniettemin erkennen wij het belang en de toegevoegde waarde van deze instellingen, die op verschillende manieren een bijdrage leveren aan het culturele leven in de stad.

Wij stellen het maximale in het werk om voor het volgende jaar een incidentele oplossing te vinden voor de overige instellingen. Wij gaan de komende maanden met deze instellingen in gesprek om te bezien welke oplossingen mogelijk zijn en wat minimaal nodig is om de activiteiten te continueren en nodigen ze uit daarvoor een aanvraag in te dienen. Wij zoeken daarbij noodzakelijkerwijs in de richting van de aanwending van een deel van het flexibele budget. Dit betreft nadrukkelijk een incidentele oplossing voor 2017. Het beperkte flexibele cultuurbudget is in meerjarig perspectief ook noodzakelijk voor andere activiteiten, investeringen en vernieuwingen (zie de paragraaf verderop in dit hoofdstuk).

Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht

Het Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht (IKFU) is een belangrijk jaarlijks festival met een hoog niveau van musici en een lage drempel voor het publiek. Door het plotselinge vertrek van Janine Jansen achtte de adviescommissie zich niet in de gelegenheid om haar opvolging in relatie tot andere ingediende aanvragen afgewogen te kunnen beoordelen.

Op basis van dit advies kan aan het IKFU geen meerjarige subsidie worden toegekend. Gezien de bijzondere positie die het IKFU inneemt in het advies van de adviescommissie wordt door het college bezien wat minimaal nodig is om de activiteiten in 2017 te continueren en daartoe het flexibele cultuurbudget aan te wenden. Daarvoor wordt het IKFU gevraagd een aanvraag te doen voor incidentele middelen voor 2017.

Incidenteel budget voor Wereldmuziek

De adviescommissie concludeert dat de functie 'niet westerse muziekprogrammering' stadsbreed een forse nieuwe impuls verdient. De adviescommissie adviseert met klem dit niet aan het toeval over te laten, maar er voor te zorgen dat er een goed functionerende centrale programmeringsinstantie komt, die allianties aangaat met diverse partners en bevolkingsgroepen en een nieuwe betekenis geeft aan het begrip wereldmuziek. Wereldmuziek moet gaan integreren in de totale muzieksector en daarin moeten alle Utrechtse muziekinstellingen en betrokken partijen verantwoordelijkheid nemen. Wereldmuziek zou op alle Utrechtse podia een plek moeten krijgen. Dit sluit ook aan bij de trend van ontzuiling binnen de verschillende muziekstromingen.

Het idee om een tijdelijke programmeringsinstantie in het leven te roepen, gedragen door relevante muziekpartijen in de stad, vinden wij aantrekkelijk en zien wij graag verder uitgewerkt door het Utrechts Muziek Overleg. Het college reserveert daarom (ten laste van het frictiebudget) met ingang van 2017 voor een periode van twee jaar incidenteel een bedrag van maximaal € 100.000 euro ten behoeve van een stedelijke programmering van wereldmuziek

RASA/Pauwstraat

Aansluitend bij het advies van de adviescommissie Van Dockum stellen wij ondanks de vele steunbetuigingen aan het adres van de stichting RASA voor geen vierjarige subsidie te verstrekken, maar de subsidie aan de stichting te beëindigen. De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in het pand aan de Pauwstraat waar RASA nog is gehuisvest. De komende periode gaat de gemeente (Utrechtse Vastgoed Organisatie in samenspraak met andere betrokken gemeentelijke afdelingen) onderzoeken welke nieuwe bestemming voor dit unieke gebouw gevonden kan worden.

Cultuurcampus Vleuterweide

De commissie heeft positief geadviseerd over de aanvraag van Cultuur19 voor de exploitatie van de Cultuurcampus Vleuterweide. Wij volgen dit advies. Tot op heden was het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) de exploitant van de Cultuurcampus. Er wordt door Cultuur19 in samenwerking met onder andere het UCK gewerkt aan een soepele overgang naar de nieuwe situatie. Daarbij zijn de uitgangspunten continuïteit in het aanbod van muzikeducatie, continuïteit voor jongeren die deelnemen aan wijkgerichte programma's als de Grote Prijs van Leidsche Rijn, Zingende Beelden en Klub 19, laagdrempelige facilitering van amateurkunst en uitbreiding van het aanbod aan amateurkunsteducatie. In het aanbod zal het UCK ook in de toekomst een rol blijven spelen.

Amateurkunst

In het amendement 'meer middelen voor amateurkunst op wijkniveau' uit 2013 is in het kader van de transitie cultuureducatie 0,1 miljoen euro in 2017 en vanaf 2018 0,3 miljoen euro beschikbaar gesteld voor versterking van het programmeringsgeld voor wijkcultuurhuizen. De adviescommissie heeft het amendement en de ambities van het College meegenomen tijdens de afweging over de hoogte van het subsidiebedrag van de wijkcultuurhuizen. Voorzieningen in de wijken en voor amateurkunst worden in toenemende mate betaald uit cultuurbudgetten. Cultuur functioneert op deze wijze steeds meer als bindmiddel in de samenleving. Ten opzichte van 2016 heeft de adviescommissie geadviseerd om aan de wijkcultuurhuizen (Cultuur 19, Het Wilde Westen, Via Vinex, Cultuurhuis Kanaleneiland en Zimihc) in totaal 0,5 miljoen euro meer subsidie toe te kennen. Daarnaast worden het Zuilens Fanfare Korps en het Harmonie Orkest Vleuten ook onderdeel van het komende cultuurconvenant, zoals geadviseerd door de adviescommissie.

Het college beschouwt bovenstaand als een afdoende invulling van het amendement op dit belangrijke thema over de toegankelijkheid van de cultuur in de wijken.

Norm vrij besteedbaar eigen vermogen

Het college hanteert als vertaling van artikel 6.3b van de ASV een maximale vermogensnorm van 15% voor het vrije vermogen voor de meerjarig gesubsidieerde instellingen. De adviescommissie

constateert dat de gemeente van organisaties ondernemerschap vraagt en tegelijkertijd deze frustreert door de regels met betrekking tot eigen vermogen. Het college is echter van mening dat het gemeentelijk beleid m.b.t. de omvang van het vrije eigen vermogen van gesubsidieerde instellingen zich in het verleden effectief heeft bewezen en recht doet aan de doelstellingen voor het programma Cultuur. In lijn met voorgaande jaren zal er ook deze periode flexibel worden omgegaan met de opbouw van bestemmingsreserves, die de doelstellingen van het programma Cultuur ondersteunen.

Loon en prijscompensatie

De adviescommissie heeft haar zorgen geuit over de inkomenspositie van medewerkers van culturele instellingen. In de algemene beschouwingen van het advies zegt de adviescommissie daarover het volgende: *'De gemeentelijke bijdrage kon in de afgelopen jaren niet, of slechts zeer beperkt, geïndexeerd worden. Dat heeft tot gevolg dat instellingen zichzelf opeten zonder dat ze meer activiteiten ontplooiën, de kosten voor huisvesting en personeel nemen immers toe. Ook toont het recente rapport van de Sociaal Economische Raad aan dat dit ook ten koste is gegaan van de –vaak toch al minimale– inkomenspositie van de medewerkers van culturele instellingen.'* Voor 2017 zullen wij een loon- en prijscompensatie toe passen op het cultuurbudget van 2,3 % en wij zullen ook de komende jaren (bij de integrale afwegingen in het kader van de Voorjaarsnota) beoordelen of het mogelijk is de budgetten gelijke tred te laten houden met de ontwikkeling van lonen en prijzen. Een redelijke beloning voor de medewerkers van culturele instellingen is cruciaal voor de levensvatbaarheid van de organisaties.

6. Het flexibel budget

Het overgrote deel van het budget in het programma Cultuur is meerjarig vastgelegd of heeft een specifieke bestemming. Een klein deel is onder mandaat gesteld van het hoofd Cultuur en flexibel inzetbaar. Veel van de incidentele oplossingen, zoals in deze nota voorgesteld, komen in 2017 ten laste van het flexibel budget.

Het budget is normaalgesproken en de afgelopen jaren bestemd voor de instandhouding en innovatie van het culturele veld in Utrecht. Nieuwe culturele instellingen kunnen in de aanloop naar een nieuwe cultuurperiode aanspraak doen op dit budget. Zo hebben in de afgelopen periode onder andere Het Kapitaal, Residenties in Utrecht en het Nederlands Kamerkoor hier aanspraak op gemaakt. Dit geldt ook voor instellingen die incidenteel in financiële nood zijn geraakt, zoals onder andere Museum Speelklok. Ook proceskosten zoals visitatie- en adviescommissies, de organisatie van het stadsgesprek Cultuur, onderzoekskosten, en komende MKBA en sectoranalyses moeten uit dit budget worden gefinancierd. Daarnaast kunnen vanuit dit budget incidentele bijdrages worden gedaan, zoals het culturele programma rondom de start van de Tour de France, het project Call of the Mall, het festival Bombarie en het Stijljaar.

Het totaal beschikbare budget van 3,9 miljoen euro voor de gehele cultuurnotaperiode 2017 – 2020 komt overeen met het beschikbare budget voor de cultuurnotaperiode 2013 – 2016. Er zijn reeds subsidies vanuit het flexibel budget toegezegd aan het WASBE en het Stijljaar in 2017. De eerder genoemde oplossingen die eventueel uit het flexibel budget zouden worden bekostigd heeft tot gevolg dat het flexibele budget voor 2017 nagenoeg volledig wordt uitgeput. Het is belangrijk in meerjarig perspectief flexibel cultuurbudget beschikbaar te houden, zodat ook kan worden ingespeeld op actuele vraagstukken.

7. Cultuurconvenant 2017–2020

De levensvatbaarheid en continuïteit van instellingen worden mede bepaald door de uitkomsten van andere subsidiegevers dan de gemeente Utrecht. Een goede afstemming met onze convenantpartners is van groot belang voor een solide beleidsbasis in komende jaren.

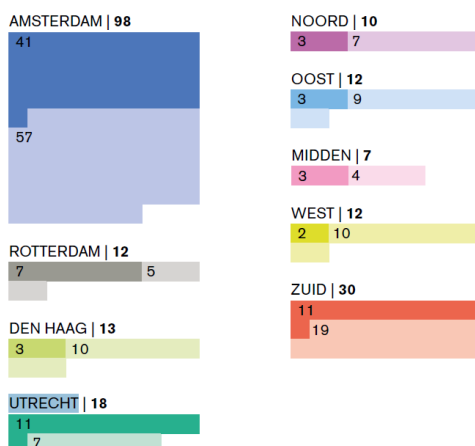
De Raad voor Cultuur heeft zijn advies aan de minister Cultuur uitgebracht. De besluitvorming over meerjarige subsidiering van culturele instellingen in het kader van de landelijke basisinfrastructuur wordt door het Rijk op Prinsjesdag bekend gemaakt. Het Fonds Podiumkunsten en het Fonds Cultuurparticipatie hebben op 1 augustus de subsidietoekenningen en -afwijzingen bekend gemaakt. Het Filmfonds en Letterenfonds hebben in juni bekend gemaakt welke instellingen zij meerjarig gaan ondersteunen vanaf 2017. De procedures en deadlines van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Mondriaanfonds lopen niet parallel met onze besluitvormingsprocedure. De instellingen die bij deze fondsen een aanvraag hebben ingediend zijn nog in afwachting van de uitkomsten.

Hoewel de uitkomsten van andere subsidienten niet voor alle aanvragers positief uitpakten, kunnen we stellen dat Utrecht het landelijk gezien bijzonder goed doet. Met name de uitkomsten van het Fonds Podiumkunsten zijn voor Utrecht positief, zoals ook expliciet staat benoemd in de inleiding van het advies van Fonds Podiumkunsten: 'Het meest succesvol waren de steden Rotterdam en Utrecht en de regio midden. Zij zien hun aanvragen bovengemiddeld gehonoreerd'. En dat is knap want het beschikbare budget van Fonds Podiumkunsten werd ruim twee keer overvraagd.

GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN AANVRAGEN EN HONORERINGEN 2017-2020

TOTAAL AANTAL AANVRAGEN: 212
TOTAAL AANTAL HONORERINGEN: 84

■ Aantal toegekend
■ Aantal niet toegekend

Na afronding van de besluitvormingsprocedures bij gemeente, provincie Utrecht, fondsen en Rijk worden de respectievelijke subsidiebijdragen bestuurlijk vastgelegd in het Cultuurconvenant Midden-Nederland 2017–2020.

Zie onderstaand schema voor een overzicht en de bijhorende uitslagen van de instellingen die medeafhankelijk zijn van cofinanciering bij onze convenantpartners.

Naam instelling	Aangevraagd Gemeente Utrecht	Advies adviescommissie	Aangevraagd bij andere	Toegekend door andere subsidienten
BAK	€ 470.000	€ 470.000	€ 797.000	€ 750.000
Café Theater Festival	€ 62.500	€ 62.500	€ 30.000	€ 20.000
Casco*	€ 200.000	€ 110.000	€ 200.000	Nog niet bekend
Coöperatief Theatertalent Utrecht	€ 100.000	€ 0	€ 250.000	€ 0
De Coöperatie	€ 173.500	€ 151.500	€ 498.086	€ 0
De Dansers	€ 100.000	€ 100.000	€ 200.000	€ 229.167
De Nederlandse Bachvereniging	€ 50.000	€ 50.000	€ 570.600	€ 520.600
DOX	€ 368.600	€ 248.231	€ 1.625.000	€ 1.217.500
Gaudeamus	€ 252.500	€ 252.000	€ 175.000	€ 20.000
Het Filiaal Theatermakers	€ 475.000	€ 399.324	€ 585.000	€ 585.000
Fotodok*	€ 125.000	€ 125.000	€ 60.000	Nog niet bekend
Het NUT	€ 162.500	€ 162.500	€ 171.750	€ 171.750
Holland Animation Film Festival	€ 120.000	€ 50.000	€ 190.000	€ 100.000
Holland Baroque Society	€ 49.000	€ 49.000	€ 430.000	€ 400.000
Impakt*	€ 200.000	€ 130.000	€ 180.000	€ 0
Insomnio	€ 166.600	€ 101.000	€ 152.800	€ 0
Internationaal Kamermuziekfestival Utrecht	€ 70.000	n.t.b.	€ 25.000	€ 0
Le Guess Who?	€ 300.000	€ 210.000	€ 185.000	€ 185.000
Liszt Concours	€ 50.000	€ 0	€ 30.000	€ 0
Literatuurhuis	€ 300.000	€ 275.000	€ 160.000	€ 160.000
Museum Oud- Amelisweerd	€ 75.000	€ 75.000	€ 125.000	€ 0
Nederlands Film Festival	€ 500.000	€ 440.000	€ 1.200.000	€ 885.000
Nederlands Kamerskoor	€ 255.000	€ 150.000	€ 806.800	€ 798.800
Operamakers	€ 135.000	€ 135.000	€ 110.000?	€ 0
Organisatie Oude Muziek	€ 420.000	€ 387.000	€ 805.000	€ 779.000
Pluk de Nacht	€ 12.500	€ 7.500	€ 15.000	Nog niet bekend
Popwaarts	€ 36.000	€ 9.000	€ 340.000	€ 340.000
Room With a View	€ 120.000	€ 101.000	€ 300.000	€ 300.000
Rosa Ensemble	€ 125.000	€ 120.000	€ 125.000	€ 0
SETUP*	€ 100.000	€ 0	€ 150.000	n.n.b.
SPRING	€ 400.000	€ 400.000	€ 286.187	€ 286.000
Storm / Tweetakt	€ 350.000	€ 325.000	€ 430.145	€ 395.000
Stuim/Schweigman&	€ 110.000	€ 80.800	€ 388.500	€ 388.500
Theater Utrecht	€ 595.000	€ 495.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000
Theatergroep Aluin	€ 170.000	€ 170.000	€ 135.000	€ 0

* In bijlage 3 is in een overzicht een uitsplitsing te vinden van de geadviseerde bedragen per fonds

Alle instellingen die geen of een lager subsidiebedrag hebben ontvangen van andere subsidienten, dan door de instellingen was aangevraagd, zijn bevraagd in hoeverre zij verwachten op basis van de uitkomsten bij de andere subsidienten het activiteitenplan, zoals voorgesteld in de aanvraag voor de cultuurnota 2017 - 2020, nog steeds uit te kunnen voeren of wel de ambities in een herzien plan te moeten bijstellen. Daaruit werd duidelijk dat alle instellingen verwachten hun activiteiten grotendeels voort te kunnen zetten en geenszins van plan zijn hun totale activiteiten te staken.

8. Planning vervolprocedure

- **Oktober 2016 – Subsidieaanvraag 2017**

Van alle instellingen die in aanmerking komen voor meerjarige subsidie verwachten wij jaarlijks een aanvraag met activiteitenplan en begroting, waarin eventuele veranderingen ten opzichte van het oorspronkelijke vierjarige ondernemingsplan worden toegelicht, en een jaarverslag en jaarrekening.

Voor meerdere instellingen geldt dat zij (aanzienlijk) minder overheidsbijdragen gaan ontvangen dan is aangevraagd. Na het vaststellen van de Nota Subsidievoorstellen door het college worden alle instellingen die voor meerjarige subsidie in aanmerking komen verzocht om een subsidieaanvraag 2017 in te dienen, rekening houdend met het subsidievoorstel van het college en wanneer van toepassing van Rijk, provincie en/of landelijke fondsen. Al deze aanvragen zullen worden getoetst op haalbaarheid van het activiteitenplan inclusief de begroting. Dit zou in het uiterste geval alsnog tot een negatief oordeel ten aanzien van de subsidieverlening 2017 kunnen leiden.

- **Oktober 2016 – Afbouw subsidierelatie**

Instellingen waarmee we een bestaande subsidierelatie afbouwen kunnen een eenmalige aanvraag doen voor een tegemoetkoming in frictiekosten voor onvermijdelijke uitgaven die niet redelijkerwijs door de instelling hadden kunnen worden voorkomen.

- **November 2016 – Programmabegroting 2017**

De meerjarige financiële afspraken krijgen hun beslag bij de vaststelling van de Programmabegroting 2017 in november 2016 door de gemeenteraad.

- **December 2016 – Verzenden subsidiebeschikkingen**

Na vaststelling van de begroting worden de subsidiebeschikkingen aan de betreffende organisaties verzonden.

- **Begin 2017 – Afsluiting cultuurconvenant**

De afspraken die betrekking hebben op gemeenschappelijke financiering door rijk, fondsen, provincie Utrecht en gemeente Utrecht worden opgenomen in het Cultuurconvenant Midden-Nederland 2017-2020 waarvoor de betrokken partijen zullen tekenen.

Bijlage 1: Samenvatting advies Adviescommissie Cultuurnota 2017 – 2020

Samenvatting advies Adviescommissie Cultuurnota 2017 – 2020

Aanvragen

Cultuurnota aanvragen	2013 - 2016	2017 - 2020
Aantal instellingen (bedrag)	85 (€ 15,265)	85 (€16,877 miljoen aangevraagd)
Nieuwe aanvragen (bedrag)	€ .. miljoen	31 (€2,919 miljoen aangevraagd)

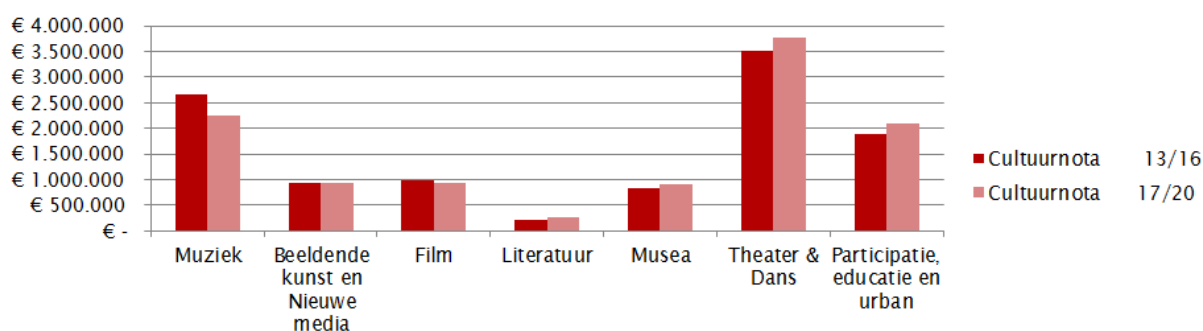
Uitkomsten adviescommissie Cultuurnota 2017 - 2020

	#	€ aangevraagd	€ geadviseerd bedrag	€ verschil	% positief advies
Totaal aanvragers	85	16,877 miljoen	11,897 miljoen	4,981 miljoen	70%
Subsidiabel met prioriteit	31	11,172 miljoen	10,128 miljoen	1,045 miljoen	91%
Subsidiabel	19	1,458 miljoen	1,072 miljoen	0,387 miljoen	73%
Subsidiabel, budget ontoereikend	7	1,082 miljoen	0,697 miljoen	0,385 miljoen	64%
Niet subsidiabel	28	3,165 miljoen	0	3,330 miljoen	0%
Totaal subsidiabel	50	12,631 miljoen	11,199 miljoen	1,431 miljoen	89%

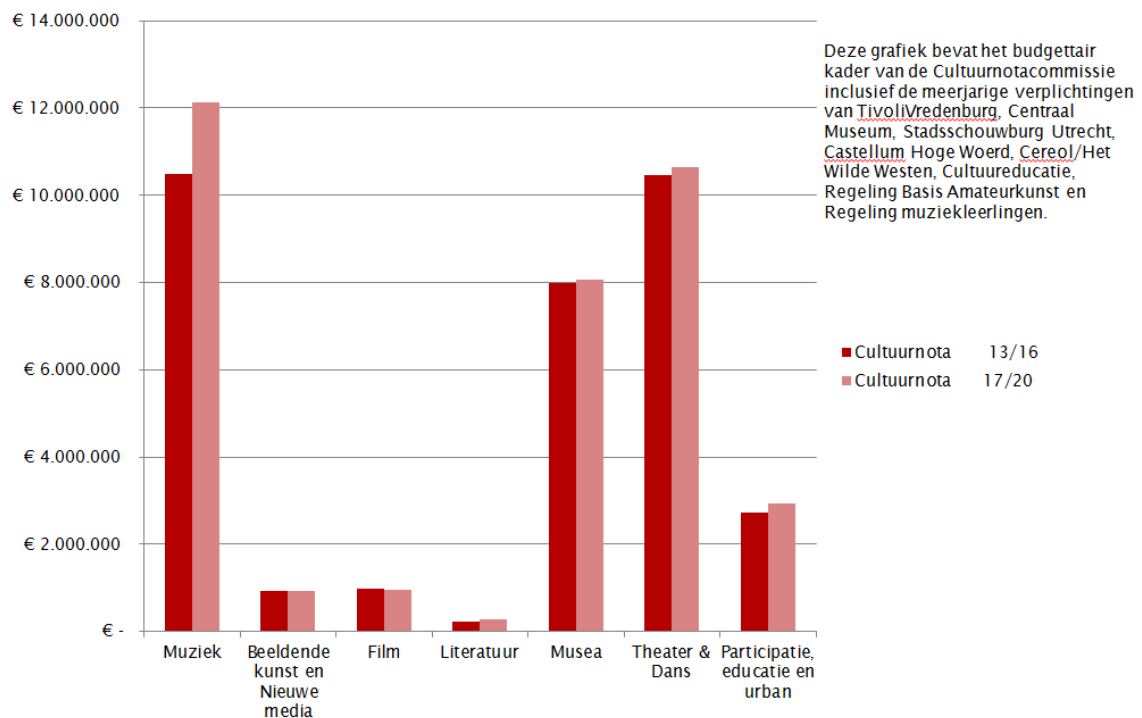
Conclusies en feiten

- **85 aanvragers** hebben in totaal voor **€ 16,9 miljoen subsidie aangevraagd**, daarvan zijn er 57 door de adviescommissie **subsidiabel** bevonden voor **€ 11,9 miljoen (70%)**.
- In totaal was er **€ 11,2 miljoen** beschikbaar. Voor 7 positief beoordeelde aanvragen bleek het budget ontoereikend.
- Van het totaal aangevraagde bedrag is geadviseerd om **30% (5 miljoen)** niet te honoreren
- Van de **31 nieuwe aanvragers** die voor **2,9 miljoen** hebben aangevraagd zijn **9 aanvragers subsidiabel** geadviseerd voor **476k (16%)**.
- **28 instellingen** die voor **3,2 miljoen (19%)** hebben aangevraagd zijn **niet subsidiabel** bevonden
- Van de **57 subsidiabel beoordeelde instellingen** adviseert de commissie in totaal **1,8 miljoen (11%)** minder subsidie toe te kennen dan er is aangevraagd.

Budgetvergelijking op basis van budgettair kader Cultuurnotacommissie 2013 - 2016 en 2017 - 2020

Budgetvergelijking Cultuurnota 2013 - 2016 en Cultuurnota 2017 - 2020

Nieuwkomers en afvallers t.o.v. Cultuurnota 2013 - 2016

Nieuwkomers

Subsidiabel met prioriteit	€ aangevraagd	€ geadviseerd
· Museum Oud Amelisweerd	75k	75k
· Nederlands Kamerkoor	255k	150k
· Operamakers	135k	135k
Subsidiabel		
· Exbunker	12k	12k
· Harmonie Orkest Vleuten	62,6k	30k
· Monobanda Play	66k	37,5k
· Pluk de Nacht	12,5k	7,5k
· Popwaarts	9k	9k
· Zuilens Fanfarekorps	33,2k	20k
Subsidiabel geen budget		
· New Dutch Connections	94k	94k
· Methaalkathedraal	219,6k	100k
· Stichting Cultuurpromotie Utrecht	175k	50k

Beëindiging subsidierelatie

	subsidie 2013 - 2016	€ aangevraagd
· Culturele Evenementen Nicolaïkerk	15,2k	21,3k
· Kapitaal	50k	110k
· Kunstlicht op Straat	30,3k	89k
· Liszt Concours	38,7k	50k
· RASA	723,3k	730k
· Rood Noot	101k	125k
· Utrecht String Quartet	21,2k	25k

Bijlage 2: Samenstelling Adviescommissie Cultuurnota 2017 – 2020

De leden van de werkgroepen zijn geselecteerd op basis van hun expertise in één of meerder kunstdiscipline(s). Daarnaast is gekeken naar de samenstelling van de volledige adviescommissie, met het oog op het bestrijken van de gehele cultuursector en in relatie tot de te verwachten aanvragen in diverse kunstdisciplines.

De voorzitters van de werkgroepen vormen de kernadviescommissie, aangevuld met een technisch voorzitter. De kernadviescommissieleden zijn geselecteerd op basis van uiteenlopende en brede expertise en ervaring, zowel op inhoudelijk als bedrijfsmatig vlak, zodat zij de gehele Utrechtse culturele infrastructuur in ogenschouw kunnen nemen.

Naast de individuele kwaliteiten van adviescommissieleden is het van belang dat in de samenstelling van de adviescommissie in redelijke mate een spiegel van de Utrechtse bevolking te herkennen is.

Daarom zijn kandidaten geselecteerd die zorgen voor een evenwichtige, gevarieerde en diverse samenstelling van de adviescommissie. Hierbij is gelet op een diversiteit aan verschillende specialismen, gender, etniciteit, ervaring en leeftijd.

Vanwege de continuïteit van advisering enerzijds en het borgen van een frisse blik anderzijds vinden wij het van belang dat de adviescommissie bestaat uit een combinatie van ervaren en nieuwe leden.

Daarom is de adviescommissie samengesteld uit leden van de Visitatieadviescommissie Cultuurnota 2013–2016, leden van de Adviescommissie Eenmalige subsidie Cultuur en nieuwe leden.

Voorzitter

Saskia van Dockum

Kernadviescommissie

Anna Elffers

Marjan van Gerwen

Farhad Golyardi

Hans van Keulen

Tanja Mlaker

Ramon Verberne

Neil Wallace

Werkgroepen

Arjen Berendse

Arthur van Dijk

Martin van Ginkel

Jaap Guldemon

Tanja Kerkvliet

Rob Kramer

Saskia Kriekhaus

Maartje Kroonen

Liane van der Linden

Wouter Peters

Pieter de Ruit

Koen Schouten

Edwin Zwakman

Secretarissen

Henriëtte Heezen

Anita Twaalfhoven

Ronald Veerman

Bijlage 3: Cultuurconvenant: overzicht cofinanciering per subsidiegever

Basisinfrastructuur OCW (BIS)

Aanvrager	Aangevraagd	Advies
BAK	€ 797.000	€ 750.000
Het Filiaal	€ 585.000	€ 585.000
Nederlands Film Festival	€ 950.000	€ 650.000
Organisatie Oude Muziek	€ 650.000	€ 650.000
Theater Utrecht	€ 1.600.000	€ 1.600.000
Museum Oud Amelisweerd	€ 125.000	-

Provincie Utrecht

Aanvrager	Aangevraagd	Advies
Café Theater Festival	€ 30.000	€ 20.000
Gaudeamus	€ 25.000	€ 20.000
Holland Animation Film Festival	€ 45.000	€ 20.000
Impact	€ 15.000	-
Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht	€ 25.000	-
Le Guess Who	€ 60.000	€ 60.000
Liszt Concours	€ 30.000	-
Museum Oud Amelisweerd	€ 50.000	€ 50.000
Nederlands Film Festival	€ 250.000	€ 235.000
Organisatie Oude Muziek	€ 155.000	€ 129.000
SPRING festival Utrecht	€ 136.187	€ 136.000
Storm / Tweetakt	€ 130.145	€ 95.000

Rijksfondsen meerjarig adviezen

Fonds Podiumkunsten

Aanvrager	Aangevraagd	Besluit
De Coöperatie	€ 98.400	-
De Dansers	€ 200.000	€ 229.167
De Nederlandse Bachvereniging	€ 570.600	€ 520.600
DOX	€ 325.000	-
Dutch Harp Festival	€ 25.000	-
Gaudeamus	€ 150.000	-
Het NUT	€ 171.750	€ 171.750
Holland Baroque Society	€ 430.000	€ 400.000
Insomnio	€ 152.800	-
Le Guess Who	€ 125.000	€ 125.000
Nederlands Kamerkoor	€ 806.800	€ 798.800
Room with a view	€ 300.000	€ 300.000
Rosa Ensemble	€ 125.000	-
Schweigman&Stuim	€ 388.500	€ 388.500
SPRING	€ 150.000	€ 150.000
Storm / Tweetakt	€ 300.000	€ 300.000
Theater Kikker	€ 12.500	-
Theatergroep Aluin	€ 135.000	-

Ook bij het Fonds Podiumkunsten zijn veel instellingen positief gewaardeerd, zonder beschikbaar budget. Dit is de zogenoemde B-categorie. Vijf Utrechtse instellingen bevinden zich in deze situatie: festival Gaudeamus, Dutch Harp Festival, theatergroep Aluin, Rosa Ensemble en theatergroep DOX.

Fonds Cultuurparticipatie

Aanvrager	Aangevraagd	Besluit
De Coöperatie	€ 399.656	-
DOX	€ 1.300.000	€ 1.217.500
Popwaarts	€ 340.000	€ 340.000

Letterenfonds

Aanvrager	Aangevraagd	Besluit
Het Literatuurhuis	€ 160.000	€ 160.000

Filmfonds

Aanvrager	Aangevraagd	Besluit
Holland Animation Film Festival	€ 125.000	€ 100.000